

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הביטוח והגבייה

תאריך: כ"ב אדר ב תשע"ד 24 מרץ 2014	חוזר ביטוח 1417/ חוזר גל"ש 1399/
נושא: דמי ביטוח שם החוזר: תהליך בירור שכיר בעקבות קבלת שומה	
מטרת החוזר <ul style="list-style-type: none">▪ חוזר זה יפרט את תהליך הבירור החדש שפועל אוטומטית במערכת.▪ ינחה כיצד לטפל בפניות המבוטחים בעקבות התהליך	
1. כללי 2. בירור שכיר תהליך אוטומטי 3. טיפול פקיד - הוראות ביצוע 4. טיפול במלאי	
נספחים נספח 1	
קישורים רלוונטיים (חוק/תקנה/חוו"ד משפטית/פס"ד/חוזר) חוזר ביטוח 1311 – התייחסות להכנסה מחו"ל עדכון לחוזר ביטוח 1055 – אמנות בין לאומיות	
רשימת תפוצה	

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הביטוח והגבייה

1. כללי

הכנסה מחו"ל

כידוע לכם, החל מתאריך 1/1/2003 המועד בו נכנסה לתוקף הרפורמה במס הכנסה, והמעבר ממיסוי טריטוריאלי למיסוי פרסונאלי, תושב ישראל חייב במס וכפועל יוצא מכך בדמי ביטוח לאומי ובריאות גם על הכנסה שהופקה או נצמחה מחוץ לישראל.

בתאריך 5/7/2004 פורסם חוזר ביטוח מספר 1311 שנושאו התייחסות להכנסה מחו"ל בעקבות הרפורמה במס. לפי חוזר זה יש להתייחס להכנסה שדווחה בשומה, ממקור הכנסה שכיר (בחו"ל), כאל הכנסה שלא מעבודה.

כאשר תושב ישראל עובד כשכיר (לא אצל מעסיק ישראלי) בחו"ל, במרבית המקרים תופיע הכנסתו מחו"ל בשומה כהכנסה ממקור שכיר. בהתאם לחוזר הנ"ל היה על פקיד הביטוח והגבייה לשנות את מקור ההכנסה להכנסה שלא מעבודה ולהזין עיסוק בעל הכנסה שלא מעבודה במקביל.

ואולם, עד היום לא פעלנו לסמן מקרים כאלה כדורשים טיפול, וכך כשהתקבלה שומה ובה מקור הכנסה שכיר ובמקביל לא היה קיים דיווח על עיסוק שכיר באותה תקופה, התעלמה המערכת ממקור הכנסה זה ולא חייבה, למרות שכאמור לעיל הכנסה זו חייבת בתשלום דמי ביטוח.

כדי להתחיל ולחייב הכנסות כנ"ל שמתקבלות בשומות מס הכנסה, נבנה במערכת תהליך בירור לפיו אם לא יגיב המבוטח למכתב הבירור שנשלח אליו, תשנה המערכת את מקור ההכנסה משכיר לל"ע ותפתח לו אוטומטית עיסוק בעל הכנסה שלא מעבודה.

בחוזר זה נפרט את אופן פעולת המערכת וכן הפעולות שעל הפקיד לבצע בהתאם.

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הביטוח והגבייה

2. בירור שכיר תהליך אוטומטי

עם קבלת שומה¹ ממס הכנסה ובה הכנסה ממקור שכיר, תבדוק המערכת אם קיים עיסוק עובד שכיר באותה שנת מס.

אם לא קיים עיסוק כנ"ל תשלח המערכת הודעת בירור² למבוטח ותיצור "אירוע שעון" שיופעל אוטומטית כעבור 60 יום מיום שליחת ההודעה. אם המבוטח לא יגיב להודעת הבירור, תמחק המערכת את הסכום ממקור הכנסה שכיר שדווח בשומה, ותשתול סכום זה במערכת הכנסות החדשה כהכנסה שלא מעבודה ממקור "הכ' מחו"ל שכיר", וכפועל יוצא מכך יפתח למבוטח עיסוק בעל הכנסה שלא מעבודה.

[חזרה](#)

3. טיפול פקיד - הוראות ביצוע

3.1 כאשר מקור ההכנסה בבירור הוא משכר אצל מעסיק ישראלי

פנה מבוטח במהלך תקופת הבירור בתגובה להודעת הבירור שנשלחה אליו והמציא הוכחות³ שמקור ההכנסה בשומה הוא אכן משכר כעובד אצל מעסיק ישראלי, יש להזין למבוטח עיסוק שכיר בהתאם. הזנת העיסוק תפסיק את תהליך הבירור.

¹ הוחלט להפעיל התהליך משומות 2008 ואילך.

² ראה נספח 1.

³ תלושי שכר; אישור מעסיק הנושא את חתימתו בו יפורטו תיק הניכויים, תקופת העבודה, השכר וכן הצהרת המעסיק שנוכח דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות מהשכר.

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הביטוח והגבייה

במקרים בהם המציא המבוטח את ההוכחות לאחר שחלפה תקופת

הבירור, יש:

- א. במסך 221 לבטל הכנסה מסוג ל"ע ממקור "הכ' מחו"ל שכיר" המתייחסת לשנת הבירור. ביטול ההכנסה יגרום אוטומטית לביטול עיסוק הל"ע.
- ב. להזין עיסוק שכיר לאותה שנה לפי תיק הניכויים של המעביד.
- ג. במסך 141 לבטל השומה⁴, לעבור למסך 145 להקיש "ק" בשורת השומה הרלוונטית ולהקיש ENTER. פעולה זו תגרום לשומה להקלט שוב במסך 141.

3.2 כאשר מקור ההכנסה בבירור הינו משכר עבודה בארץ אצל מעסיק זר

כאשר מקור ההכנסה הינו מעבודה בארץ אצל מעסיק זר, יש:

- א. להזין עיסוק עובד חייב בעד עצמו
- ב. במסך 141 לבטל השומה ולהזינה מחדש עם מקור הכנסה "עח".

3.3 כאשר מקור ההכנסה בבירור הינו ל"ע

- א. להזין עיסוק בעל הכנסה ל"ע עבור השנה הרלוונטית בלבד.
- ב. במסך 141 לבטל השומה ולהזינה מחדש עם מקור הכנסה "לע".

3.3.1 כאשר מקור ההכנסה בבירור הינו ממדינת אמנה

הכנסה ממדינת אמנה חייבת בדמי ביטוח בריאות בלבד⁵, שכן שולמו

דמי ביטוח לאומי במדינה עמה כרתה ישראל אמנה. במקרה כנ"ל:

א. יש להזין שהות במדינת אמנה במסך 116 (אם לא הוזנה כבר)

⁴ כאשר בשומה ישנם מקורות הכנסה נוספים מלבד השכיר אזי מוחקת המערכת רק את סכום השכיר בשומה והשומה עצמה נשארת במסך 141, לכן יש למחוק אותה ולקלוט שוב. כאשר הכילה השומה בבירור רק מקור הכנסה שכיר, היא נמחקה כולה וכבר לא מופיעה במסך 141, וכמובן יש לקלוט אותה מחדש.

⁵ לתשומת לבכם, עד לתאריך 31/12/2010 חויבו תושבי ישראל שעובדים במדינת אמנה, בדמי ביטוח בריאות לפי בסיס מינימום בלבד, גם אם היתה להם הכנסת ל"ע גבוהה מהמינימום. בעקבות קבלת חוות דעת משפטית לפיה חלות האמנות הבין לאומיות על דמי ביטוח לאומי בלבד, מחוייבים מבוטחים כנ"ל החל מתאריך 1/1/2011 בדמי ביטוח בריאות לפי בסיס הכנסתם.

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הביטוח והגבייה

- בהתאם לכללים ולאישורים. הכללים להזנה כנ"ל פורטו בסעיף 3.1 לעדכון שפורסם בתאריך 1/7/2009 [לחזור ביטוח 1055](#).
(אמנות בין לאומיות" בפורטל מיום 23/11/2010)
- ב. במסך 141, כאשר בשומה רק מקור הכנסה שכיר, יש למחוק השומה כולה.
- כאשר ישנם מקורות הכנסה נוספים מלבד השכיר, יש למחוק רק את מקור הכנסה שכיר, ולהשאיר את שאר המקורות.**
- ג. להזין במסך 224 עבור השנה הרלוונטית, הכנסה שלא מעבודה ממקור "הכ' מחו"ל שכיר"

[חזרה](#)

4. טיפול במלאי

התהליך שתואר בסעיף 2 מתייחס לטיפול בשומות המתקבלות ממס הכנסה באופן שוטף. כאשר למלאי הוחלט שיש להפעיל התהליך על כל השומות שהתקבלו בעבר ומתייחסות לשנים 2008 ואילך. מכתבי בירור ישלחו אוטומטית לכל המבוטחים שיש להם עיסוק שכיר בשומה. תהליך הבירור וטיפול הפקיד שבעקבותיו, זהה למעשה לאופן הטיפול בתהליך השוטף (ראה סעיף 3).

עד להפעלת הבירור לגבי המלאי, ועל מנת שלא יוצר מצב בו המבוטח נדרש להשיב לגבי שנה אחת ולאחר שיופעל התהליך לגבי המלאי, יקבל שוב הודעה לגבי שומות ישנות יותר שכבר קיימות במערכת, הוחלט שבהודעות היוצאות בתהליך השוטף יירשמו גם שומות המופיעות במערכת עם הכנסה ממקור שכיר וללא עיסוק מקביל.

[חזרה](#)

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הביטוח והגבייה

רשימת תפוצה

מנהלי סניפים
מנהלי תחום ביטוח וגבייה
פקידי ביטוח וגבייה

בברכה,

מינהל הביטוח והגבייה

[חזרה](#)

